

Groen van Prinstererlaan 3, villa

Adres	Groen van Prinstererlaan 3
Postcode	2243 BR
Kadastraal nummer	F9446
Naam	Nvt
Beschermd gezicht	Ja
Aantal onderdelen behorend tot het beschermde monument	1
Benoeming onderdelen complex	Woonhuis
Oorspronkelijke functie	Wonen
Datering/Bouwjaar	1920

Omvang bescherming

De bescherming betreft het WOONHUIS van het type villa.

Het interieur maakt onderdeel uit van de bescherming voor wat betreft de oorspronkelijke indeling en detaillering.

Inleiding

In 1920 tekende architect F.A. Bodde in opdracht van de heer W.C. de Haas dit 'buitenhuis' in Engelse landhuisstijl, zoals op de ontwerptekening vermeld staat. Onderdeel van het ontwerp was de vrijstaande garage met chauffeurswoning en tuinbaaswoning op huisnummer 5. Dit bijgebouw had een Y-vormige plattegrond en is nog steeds aanwezig. Dit bijgebouw is als historisch en ruimtelijk-functioneel onderdeel van belang, maar is vanwege de wijze waarop het verbouwd is, niet beschermd als gemeentelijk monument. Na afsplitsing verrees in 1956 een bescheiden garage bij het hoofdhuis op nummer 3 naar ontwerp van de architect H.W. van Lindonk.

Het hekwerk aan de straat is niet aanwezig op foto's uit de jaren negentig en is niet bij bescherming betrokken.

Het huis heeft een hele rij illustere bewoners gehad, onder wie meester in de rechten Jan Klaasesz (1907 - 1997), onder meer burgemeester van de gemeente Wageningen, gouverneur van Suriname en commissaris van de Koningin van de provincie Zuid-Holland. Ook was het consulaat van Jemen in het pand gevestigd.

Het huis is in 1940 uitgebreid naar tekeningen van architect P.W.M. van der Klaauw in opdracht van H.A. de Haas; het betreft een opbouw op een terras bij de voormalige spreekkamer. In de

bouwaanvraag is sprake van een 'Duitse gezant' die het huis zou betrekken, dus vermoedelijk was het huis gevorderd door de Duitse bezetter. In 1947 werd de woning geschikt gemaakt voor bewoning door J.A.S. van Thillo. In 1998 werden ramen, deuren en kozijnen vernieuwd en voorzien van isolatieglas naar tekeningen van Van der Vis van PBV architecten uit Wassenaar. Ook is het dak bij vervanging van het riet vervangen door een schroefdak. De buitentoegang tot de kelder is dichtgezet.

Over de architect

Van de Haagse architect F.A. Bodde (1867-1949) is weinig bekend. Wel staat vast dat hij de ontwerper was van bankgebouw De Tempel aan de Prins Hendrikstraat te Den Haag. Het werd opgetrokken in de zogeheten Um 1800 stijl, waarin de historische Lodewijk XVI stijl, neoclassicistische en eigentijdse elementen samen komen. In Huis ter Heide ontwierp Bodde de buitenplaats 'De Overplaats' en in Amsterdam het kantoor- en winkelgebouw 'De Roos' (1909) aan het Rokin, later 'Arnhem' geheten. Hier ging achter de 'nieuw historiserende' gevel een modern brandvrij gebouw opgetrokken met een beton skelet schuil. Het landhuis van Bodde uit 1920 aan de Groen van Prinstererlaan in Wassenaar toont met zijn functionele indeling en prominente entreepartij met portiek, afgestemd op de voorrijdmogelijkheid van de in opkomst zijnde auto, eenzelfde vooruitstrevendheid.

Over Park Oud Wassenaar

De bebouwing van de villawijk Park Oud Wassenaar kwam vanaf het begin van de twintigste eeuw op gang, samen met de ontwikkeling van Groot Haesebroek. Park Oud Wassenaar is ontwikkeld op de buitenplaats Oud Wassenaar. Deze buitenplaats is een in oorsprong 18de-eeuwse buitenplaats, die toendertijd Hoogwoude of Hoogwolde genoemd werd. Oud Wassenaar kwam in 1845 in handen van Guillaume (Willem) Groen van Prinsterer (1801 - 1876), zoon van de staatsraad Petrus Jacobus Groen van Prinsterer, historicus en kabinetssecretaris (van 1829 tot 1836), lid van de Kamer van Grondwetsherziening (1840) en lid van de Tweede Kamer (perioden 1849-1857, 1862-1866). Hij woonde in Den Haag en gebruikte Oud Wassenaar als zomerverblijf. In 1872 verkocht hij zijn huis aan de vermogende Cornelis Jan van der Oudermeulen (1838-1904), stalmeester in buitengewone dienst van Koning Willem III en onder meer hoogheemraad van Rijnland. Van der Oudermeulen brak het bestaande huis af en liet het huidige huis in 1875 ontwerpen door architect C. Muysken. Het oude landhuis was gesitueerd aan de Schouwweg in een parkaanleg met een deels formele lanenstructuur, bestaande uit Oud Wassenaarseweg, Beukenlaan (nu: Groen van Prinstererlaan) en Lindelaan en deels een vroege landschappelijke inrichting met slingerende waterpartij, een Chinese tempel en een koepel. Rond het nieuwe huis werd de vroege landschappelijke parkaanleg getransformeerd naar een ontwerp in late Landschapsstijl van de Duitse tuinarchitect C.E.A. Petzold. Waarschijnlijk zijn toen de oude tuinkoepels afgebroken. Na het overlijden van de heer Van der Oudermeulen in 1904 kwam de buitenplaats, samen met het naastgelegen Rust en Vreugd, in handen van Nationaal Grondbezit N.V. en in 1908 van de exploitatiemaatschappij 'Park Groot Haesebroek' onder directie van de architect J.T. Wouters. Het formele gedeelte van de buitenplaats, langs de rechte lanen, werd in de jaren daarna verkaveld tot villapark en bebouwd.

Stedenbouwkundige aspecten

Het huis ligt op de hoek Groen van Prinstererlaan-Lindelaan in Park Oud Wassenaar. Het vrijstaande huis is omgeven door ruime tuin. Ten zuiden van het huis staat de voormalige garage annex dienstwoning.

Architectonische beschrijving¹

Het onderkelderde woonhuis is vanuit een samengestelde plattegrond overwegend in twee bouwlagen opgetrokken en voorzien van een samengestelde kap. Door de vele, in elkaar grijpende volumes en met riet gedekte schildkappen is een levendig geheel ontstaan. Het dak is voorts verrijkt met hoog opgemetselde schoorstenen en met riet gedekte dakvensters. De rieten kappen zijn afgewerkt met rode nokvorsten. Aan de voorzijde is een vooruitgeschoven portiek om met de auto voor te kunnen rijden en droog uit te kunnen stappen (zogenaamde doorrit).

Het pand is in baksteen in Vlaams verband opgetrokken in rode machinale steen. Lekdorpels, lateien, banden, muurdammen van gekoppelde ramen en overige details, zoals de omlijsting van het ronde venster in de topgevel aan de voorzijde en de kolommen van de doorrit, zijn van natuursteen. De entree bestaat uit een natuurstenen stoep en een paneeldeur met roedenverdeelde zijlichten, het geheel omlijst door natuursteen. De balustrade van de balkons zijn gemetseld in een opgewerkt siermotief.

Interieur

Het interieur heeft zijn oorspronkelijke structuur, detaillering en materialen grotendeels behouden, waaronder een trappenhuis, met marmer beklede hal, lambrisering, kamer en suite, plafonds en schouwen. De (gedeeltelijk vernieuwde) traplichten bevatten gekleurd glas-in-lood.

Waardstelling

De villa is vanwege de cultuurhistorische -, architectuurhistorische - en ensemblewaarde van algemeen belang voor de gemeente Wassenaar

als onderdeel van, als uitdrukking van en als herinnering aan de ontwikkelingsgeschiedenis van Wassenaar en als onderdeel van de villapark-ontwikkeling van Park Oud Wassenaar in het bijzonder;

vanwege de plaats die deze villa inneemt in het oeuvre van architect Bodde;

vanwege de vrijwel gaaf bewaarde hoofdvorm en het vrijwel gaaf bewaarde en voor de bouwstijl typerende materiaalgebruik en detaillering;

vanwege de ligging binnen een van rijkswege beschermd dorpsgezicht, namelijk 'landgoederenzone van Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg';

vanwege de beeldbepalende ligging op de hoek Groen van Prinstererlaan-Lindelaan.

Bijlagen

Foto's situatie 2012; afbeelding Google Earth; kadastrale kaart.

Literatuur/bronnen

Gemeentearchief/bouwdossiers; bezoek ter plaatse 28 augustus 2012; mondelinge gegevens eigenaar; www.bonas.nl; monumentenregister RCE; wikipedia;

Lit, R. van, et.al, 'Jong Monumentaal Wassenaar', 2003;

'Moderne bouwkunst in Wassenaar 1900-1965', 2007, uitgave Comité Open Monumentendag Wassenaar;

Scheffer, C., 'Jongere bouwkunst en stedenbouw, Wassenaar', provincie Zuid-Holland, 1993.

---

¹ Deze beschrijving is geen uitputtende beschrijving maar een beknopte schets van de belangrijkste aspecten ten aanzien van hoofdvorm, materialen en detaillering.